

117
AD
GENESEOS CAP. II. III.
SUETHICE VERTENDUM
OBSERVATIONES

WICGO GALLIUS, QUAS
VENIA AMPL. ORD. PHILOS. UPSAL.

PRÆSIDE
GUSTAVO KNÖS

S. TH. DOCT.
LITT. ORIENTAL. PROF. REG. ET ORD.

PRO LAUREA

P. P.

CAROLUS LUDOVICUS BOSTRÖM
a Sacris. Stipend. Levin. Holmiensis.

IN AUDIT. GUST. DIE XI APRIL MDCCXXI.
H. P. M. S.

P. III.

UP SALIÆ,
EX CUDÉBANT REGIÆ ACADEMIÆ TYPOGRAPHIÆ

KONUNGENS TROMAN

UNDERSTÅTHÅLLAREN

OCH RIDDAREN AF KÖNGL. NORDSTJERNE ORDEN

VÄLBORNE

HERR J. C. VON LINDECREUTZ.

tacksamt och fördinadfullt

af

Dess:

Ödmjukaste tjenare

CARL LUDVIC BOSTRÖM

unde pro coram, e regione, ex adverso sapissime usurpatur. Qua propter כנֶר vi vocis notat secundum anteriora ejus.¹² cet. Quod sententiæ I. D. Michaëlis nuper allatæ convenit. Atque de copula quidem conjugali, non de alio auxilio, sermonem esse constat. Sed his cum Schultensio immorari non decet. Ne igitur nimis cogitetur de natura auxilii, quo indigeret Adamus, vel de adjutrice marito apta, hoc est, apta ad procreandum; honestius erit, ut dudum monuimus, pro hjelp uti vocabulo maka. Vitaremus quoque dictione in med hvilken han må førena sig, et vix admitteremus som før honom tjenlig (passande) år. Vetus Interpres Suecanus reddens: den sig till honom hålla må, quod potius esset: till hvilken han sig hålla må, contulisse videtur vers. 24 רְבָק adhærescat. Ratione habita observationis Vaterianæ supra allatæ, vocabulique ἔμοις quod adhibuerunt LXX. non male reddi posset honom lik (af samma släkte, samma natur, som han). Latet vero hoc dudum in voce maka. Notionem in primis præsentia (כִּנֶּר coram, ante, prope), exprimere voluit Lutherus dictione: die um ihn sey, et de Wette: *Gesellschaft neben ihm;* quibus congruit Cap. III: 12. עַמְרוּ queim mihi dedisti ut esset mecum. Reliquis igitur præfendum videtur, som når (vel jdmte, hos, med) honom vara må

adeo ut ita sonet effatum Creatoris: *Det är icke godt, att Adam är allena. Jag vill göra honom en maka, som når honom vara må.*

Vers. 19.

Vetus: — hade han dem fram för människona, att han skulle se, huru han skulle nämna dem. Ty, såsom människan allahande lefvande djur nämnde, så skulle de hetा. **Novus:** — låt Han dem komma till *Adam*, för att se, hvad han skulle kalla dem: ty hvad namn *Adam* gafve hvarje lefvande väsende, det skulle hvar och ett sedan behålla.

Ut in Arabicis & *אָדָם* dicitur ei e. c. Petrus, usurparur pro: nominatur Petrus; ita *אָדָם* muncupavit id proprie significare videtur *clamavit ei*. Sic haud inepte sibi fingeret quis Adamum, cum ei adducerentur animalia, cuivis quid clamasse, secundum sensum quem ipsi inspiraret unumquodque primo conspectum, sonore sono fortasse quem quodvis ederet animal simili ad se id vocasse; has vero voces, hos sonos factos esse prima primæ linguæ stamina. Adeoque reddi posse videtur: *hvar han ropade till dem*. Sed obstat, non occurrere alibi hac significatione *אָדָם* constructum cum *ה*, sed ubivis cum *לֵא*, ut Jes. VI: 3. *וְיִקְרָא אֶלְךָ רָקְבָּה הַתְּאַלְּמָנָה* et Exod. III: 4. *וְיִקְרָא אֶלְךָ וְתַּעֲשֵׂה*.

וְאֵתֶל, cum e contrario cum ḥ constructum fere signifi-
cat nuncupare. Tuitus igitur erit hanc servare notionem
vocis, reddendo: — hvad han kallade dem, och hvad A-
dam kallade de levande djuren, det skulle vara deras namn.
Per se patet, cuivis animali ad se adducto nomen indidis-
se Adamum, quod etiam indicat singulare הוּא — לְבָנָה — לְבָנָה et לְבָנָה; sed non ideo necesse videtur reddere: hvad
Adam kallade hvart och ett af djuren, det skulle blifva
dess namn.

Vers. 20.

Vetus: Och mäniſkan gef hvart och ett fåuat, och fog-
tomen under himmelen, och djuren på markene sina namn. Men
till mäniſkone vart icke funnen någon hjelp, den sig till hemom
hålla måtte. Novus: Men när Adam gifvet namn åt all få-
nad, och åt himmelens foglar, oih åt all djur i marken, faun
han ſjelf ingen hjelp, med hvilken han kunde förena sig.

אֲתַּיְלָה נִלְמָד passive reddi potest: non inveniebatur, ut קָרְבָּן
יְהֹוָה ſæpius est vocatur vel vocatum eſt nomen ejus, Gen. XI:
9. XIX: 22. XXV: 30. XXVII: 36. Ita LXX. ἐχεὶς
Luther: ward keine Gehülfin gefunden. Michaēlis: nur fand

sich vor Adams Augen keine Gehülfen für ihn. Utuntur enim Hebræi singulari impersonali, ut Latini plurali. Sed de Wette: Und der Mensch nannte die Namen von allem Vieh und von allen Vögeln des Himmels und von allen Thieren des Feldes, aber für den Menschen fand er keine Gesellschaft neben sich. Nec impedit quicquam, quominus ita quoque sumatur: Idem, qui nomina indidit, Adam, non invenit, cet. adeo ut נָאָה hic non sit impersonale, sit vero nominativus id regens Adam, quod repetitur in dativo, adeo ut nomen proprium Adamo exstet pro sibi. Ita etiam Novus. Quod vero ad rem ipsam adtinet, nexus quidem intellectu difficilis videri posset inter illud, quod Adam nomine nuncupaverit animalia, atque hoc, quod id fecerit conjugem electurus. Duriusculum videtur, quod dicatur Adam indidisse omnibus animantibus nomina, sibi vero non invenisse conjugem aptam. Quamvis igitur Commentatoris potius sit, quam Interpretis, ejusmodi quæstionem solvere, cum hic sine dubio peccaret, neque fidi nomen mereretur, si vel minimum quid ad nexum ex sua sententia restituendum adderet, ubi ipsum exemplar tali nexu caret; ne tamen necessarium putet quis aliam quam solitam hic querere notionem vocum נָאָה et נָוָה, osten-

dere conabimur, vel secundum explicationem vulgo re-
ceptam, non omnino carere hunc versum nexu quodam
probabili. Scilicet haud male inter se cohærent hæ sen-
tentiæ: Non bonum est, Adamum esse solum. Alia eum
circumdant animantia. Hæc ad eum adducentur, ut ea
cognoscat, a se invicem discernat et nomina eis indet.
Tanta vero stipatus animantium caterva, solus tamen
manet, sentit se nihilominus solum, sentit desiderium con-
jugis. Nondum invenit sibi parem, nondum se dignum
socium, vel sociam, cui jungi possit intimo vinculo, cui
sensa sua communicare, quam amare possit. Igitur huic
quoque desiderio nobiliori satisfaciendum. In hunc finem
creatur femina. Tum demum non amplius queri potuit:
Adam, se solum esse. In his nihil videmus inconnexum.

Vers. 21. 22.

Vetus: Då lät Herren Gud falla en tung fönn på män-
niskona, och vid han sof, tog han ett af hans sidoref, och up-
fylte kött i samma staden. Och Herren Gud bygde ena qvinno-
utaf refvet, som han uttagit hade af manniskone, och hade hem-
ne fram för honom. Novus: Då lät Herren Gud en dvale-
falla på Adam, så att han insomnade: tog s̄en hans sida, upp-

fylte igen det toma stället, och dannade den sidan, som var tagen utur Adam, till en qvinnan, hvilken Gud låt gå fram till honom.

Insolentiora jam sunt vocabula fidoref et ref, quæ pauci intelligent. Ita vero vertendæ videntur hi versus: Då låt Jehovah Gud på Adam falla en dvala, att han insomnade; och han tog ett af hans refben och tilfööt dess ställe med kött. Och Jehovah Gud bildade det refben, hvilket han af Adam tagit hade, till en qvinnan och förde henne till Adam.

Vers. 23.

Vetus: Då sade människan: Detta är dock ben af minom benom, och kött af mino kötte; hon skall heta Manna, therföre, att hon är tagen utaf mannenom. **Novus:** Då sade Adam: nu först ser jag ben af mina ben, och kött af mitt kött; hon skall heta manna, ty af mannen är hon tagen.

הַנִּזְבֵּן tandem, conf. Cap. XXIX: 34. Redendum: *Detta är om sider ben &c.* Lutherus: *das ist doch kein &c.* De Wette: *diese endlich ist Bein &c.* Porro Lutherus: *Man wird sie Mannin heissen, darum, dass sie vom Manne genommen ist, et de Wette: Diese soll heissen Mannin, denn vom Mann ist sie genommen!* Germanorum vero Mannin, quod in ea lingua aptissimum, cum Veteri et Novo